

Opsteller
Controller

Aantal pagina's
17

Behandelend gremium
Algemeen Bestuur

Datum voorgelegd
20 april 2023

Agendapunt, Onderwerp
2.2a, Reactienota ingediende zienswijze geactualiseerde begroting 2023 en begroting 2024

Agendering
Ter informatie

Kopie aan

Kenmerk
V0642/H012204

In het Algemeen bestuur van Het Waterschapshuis wordt voorgesteld de geactualiseerde begroting 2023 en begroting 2024 ongewijzigd vast te stellen. Voorafgaand aan de vergadering is een zienswijze procedure gestart waar aan de waterschappen een termijn van 12 weken is gegeven (tot uiterlijk 17 maart 2023) om een zienswijze in te dienen. hWh voldoet daarmee aan de gestelde vereisten in de wet gemeenschappelijke regelingen. Wij vertrouwen erop dat deze verruimde termijn voldoende ruimte biedt om de zienswijze in de vergaderplanning van waterschappen in te passen. Echter wijst de praktijk uit dat niet ieder waterschap hierin is geslaagd. Het blijkt de afgelopen jaren moeilijk, zo niet onmogelijk, de planning zodanig in te richten dat deze passend is voor de vergaderplanning van ieder waterschap afzonderlijk.

In deze reactienota worden de zienswijzen van de waterschappen weergegeven en op basis daarvan besluitvorming over de begrotingen aan het Algemeen bestuur voorgelegd.

1 Overzicht ingediende zienswijzen

Onderstaand worden de ontvangen zienswijzen weergegeven zoals deze zijn ontvangen.

Nr.	Waterschap	Ontvangen reactie
1	Aa en Maas	28 februari 2023
2	AGV/Waternet	15 maart 2023
3	Brabantse Delta	3 maart 2023
4	De Dommel	13 maart 2023
5	De Stichtse Rijnlanden	7 maart 2023
6	Delfland	2 februari 2023
7	Drents Overijsselse Delta	8 maart 2023
8	Fryslân	23 februari 2023
9	Hollands Noorderkwartier	21 februari 2023
10	Hollandse Delta	17 maart 2023
11	Hunze en Aa's	16 februari 2023
12	Limburg	8 maart 2023
13	Noorderzijlvest	23 februari 2023
14	Rijn en IJssel	22 maart 2023
15	Rijnland	22 februari 2023
16	Rivierenland	2 maart 2023
17	Scheldestromen	3 maart 2023
18	Schieland en de Krimpenerwaard	Geen zienswijze ontvangen

19	Vallei en Veluwe	21 februari 2023
20	Vechtstromen	15 maart 2023
21	Zuiderzeeland	19 januari 2023

2 Samenvatting zienswijzen

De meerderheid van de waterschappen die een zienswijze hebben ingediend stemmen op hoofdlijnen in met de voorliggende geactualiseerde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024.

- Enkele waterschappen vragen aandacht voor de uitvoerbaarheid van de groei in projecten en het belang van prioritering binnen de programma's en projecten. Hunze en Aa's benadrukt de wens voor een uitgewerkt verbeterplan op het thema prioriteitsstelling.
Reactie hWh: Voor wat betreft de plannen voor nieuwe projecten in 2023 herkent hWh zich in de zorg over de uitvoerbaarheid. In 2023 moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan. Wij herkennen het belang van prioriteren in ambities en de rol die hierin ligt voor de OGT. De strategienota van de OGT is bedoeld als kapstok voor de OGT om juiste keuzes te maken in de gewenste projecten en programma's en om te kunnen prioriteren als opdrachtgever. In de uitwerking van de doorontwikkeling van de samenwerkingsopgave in 2023 is dit één van de thema's binnen de oplossingsrichtingen (o.a. rolverduidelijking governance, vereenvoudigen begrotingsproces en herindeling producten- en dienstenportfolio). Wij vertrouwen erop dat dit voldoende tegemoet komt aan de wens van Hunze en Aa's voor een verbeterplan in de prioriteitsstelling.
- Enkele waterschappen vragen aandacht voor de begrotingssystematiek van hWh.
Reactie hWh: De huidige begrotingssystematiek, waarin alleen projecten en programma's begroot mogen worden op basis van geformaliseerde dienstverleningsovereenkomsten, is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling hWh. Inherent aan deze systematiek is de volatiliteit in de begrotingen. In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden. De verstrekte informatie in deel 4 van de begroting is bedoeld als indicatie voor de waterschappen van mogelijke begrotingswijzigingen, zodat zij hiermee rekening kunnen houden in hun eigen begroting.
- Enkele waterschappen vragen de groei in de instandhouding te stabiliseren.
Reactie hWh: Wij spannen ons samen met het Dagelijks bestuur in om de kosten van de instandhouding procentueel zo stabiel mogelijk te houden ten opzichte van de totale begroting. Een groeiende organisatie vraagt om een ondersteuning die hierin verhoudingsgewijs meegroeit.

De zienswijzeprocedure geeft geen aanleiding de geactualiseerde begroting 2023 en de begroting 2024 aan te passen.

3 Individuele toelichting per waterschap

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
1	Aa en Maas	In de geactualiseerde begroting 2023 is wederom een forse stijging te zien ten gevolge van grote vraag vanuit de waterschappen. U geeft aan dat het huidige takenpakket in lijn is met wat hWh kan verwerken maar ook dat gezocht moet worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren, begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Wij delen uw mening dat balans gevonden moet worden. Hierin ligt een belangrijke rol voor de OGT maar ook voor hWh om te blijven monitoren wat voor de hWh-organisatie nog behapbaar is. Ten aanzien van de digitale transformatie heeft hWh in de kadernota 2023 aangegeven dat de OGT voor de organisatie en aansturing van de digitale transformatie kijkt naar de manier zoals STOWA is georganiseerd (met meer flexibiliteit en minder afkadering in het op te leveren resultaat) en wil hier ook meer financiële ruimte voor creëren. Wij zijn van mening dat een dergelijke werkwijze, met gebruik van een kleine coalition of the willing en cofinanciering, noodzakelijk is om snel innovaties door te kunnen voeren en bij te blijven in de digitale transformatie. Wij zien dit dan ook graag in 2023 verder uitgewerkt worden.	In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden. Dit zou tevens moeten leiden tot betere mogelijkheden voor waterschappen om te kunnen prioriteren. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden. In de strategienota wordt aandacht geschonken aan o.a. een meer flexibele financiering van innovaties (de manier zoals STOWA werkt).

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
2	AGV/Waternet	Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) is een groot voorstander van samenwerking in de watersector en met andere overheden op het gebied van digitalisering en digitale veiligheid. Het is goed dat het hWh hier een grote en belangrijke rol in speelt. Wij waarderen de producten, diensten en sectorcontracten van hWh. De focus van hWh zal zich met name dienen te richten op de uitvoering van een consistente, voorspelbare en betrouwbare dienstverlening. Er is de afgelopen jaren door hWh veel tijd besteed aan de ontwikkeling van een koersplan, strategienota en visie. AGV is van mening dat dit minder thuishoort bij een uitvoeringsorganisatie en altijd gekoppeld dient te zijn aan beleidskader van het algemeen bestuur van de Unie van Waterschappen, zoals de 'Baseline Basis op Orde' en de "werkagenda Waardengedreven Digitaliseren' van het Kabinet. AGV is van mening dat bij hWh de verbinding met de bestuurlijke beleidskaders en ambities nog te weinig aanwezig is. Er is in de begrotingen een groot aantal nieuwe initiatieven opgesomd. Wij achten het van belang dat een groei van de uitvoerende begrotingsprogramma's niet leidt tot een hogere begroting van de instandhouding (programma's 1 en 2) van hWh.	We danken u voor de uitgesproken waardering. De strategienota is een product van de OGT. De OGT heeft hWh verzocht daarin ondersteuning te bieden. De strategienota is bedoeld als kapstok voor de OGT om juiste keuzes te maken in de gewenste projecten en programma's en om te kunnen prioriteren als opdrachtgever. Hierin ligt een belangrijke rol bij de waterschappen zelf via de OGT. De ontwikkelingen in de strategienota hebben ook gevolgen voor hWh als organisatie. De doorontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt daarom vertaald naar de gevolgen voor de inrichting van hWh (doorontwikkeling koersplan). Dit laatste valt onder aansturing en verantwoordelijkheid van het Algemeen bestuur van hWh. Een van de thema's hierbij is ook de rolverduidelijking binnen de governance (budgetrecht): de secretaris directeuren van de waterschappen in de OGT zijn opdrachtgevers van hWh, bestuursleden van de waterschappen hebben als eigenaar zitting in het Algemeen bestuur van hWh.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		De ontwikkelingen bij hWh en aantal nieuwe initiatieven zijn positief, echter voor ons bestuur is het belangrijk dat eerst prioriteit wordt gegeven aan de basis op orde brengen van de digitale veiligheid en digitalisering. Deze focus bepaalt grotendeels aan welke programma's wij zullen meedoen. Wij missen in de begrotingen nog een duidelijke focus en daarnaast prioritering van nieuwe initiatieven en het moment van realisatie. Deel 1: Financiële analyse en instandhouding De kosten voor instandhouding worden begroot in twee programma's. Dit deel van de begroting valt onder de verantwoordelijkheid van het Algemeen bestuur. De kosten voor programma 1 Bestuur en organisatie zijn de afgelopen jaren gegroeid. Van 2021 naar 2022 met circa 300.000 euro en van 2022 naar 2023 met circa 1,5 miljoen euro. De begroting was in 2021 4,2 miljoen euro en wordt voor 2023 begroot op 6,3 miljoen euro. Dat is in drie jaar tijd in het totaal 2,1 miljoen euro meer voor dit programma, wat een stijging is van 50%. Idealiter beweegt de vaste kern van hWh beperkt mee met de beweging (groei of krimp) in de uitvoerende begrotingsprogramma's. Over drie jaar gezien is er sprake van een zeer substantiële groei. Als belangrijke redenen worden aangegeven de stijging van de loonkosten (uurtarieven) en de (toekomstige) groei van de uitvoerende begrotingsprogramma's. Ons waterschap is van mening dat het budget van de instandhouding stabiel dient te blijven en dat variatie in budgetten wordt opgevangen binnen de uitvoerende begrotingsprogramma's. De vaste bijdrage aan het programma bestuur en organisatie (instandhouding) valt onder het budgetrecht van het Algemeen bestuur van het waterschap, terwijl er geen directe zeggenschap is over de uitvoerende programmabegrotingen. Wij willen u verzoeken de kosten die te maken hebben met de groei van de programma's, te verwerken in de begrotingen van de verschillende programma's. Wij gaan graag het gesprek aan over onze zorgen over het beperkte zeggenschap over de begrotingsprogramma's binnen het budgetrecht van het Algemeen bestuur. Graag onderzoeken wij binnen de samenwerking van de Unie van Waterschappen en hWh hoe we het bestuurlijke zeggenschap over de programmabegrotingen kunnen versterken. Het doel hiervan is om het bestuurlijke doel te verenigen met het budgetrecht van het algemeen bestuur.	De groei in projecten heeft onmiskenbaar invloed op de instandhouding. In 2023 is de begroting van de instandhouding gestegen, zodat de groei in de projecten op een kwalitatief goede manier ondersteund kan worden en de werkdruk in de organisatie verlaagd kan worden. Daar waar het redelijkerwijs mogelijk is, worden kosten reeds doorberekend aan programma's via een systematiek van doorbelastingen. Voorbeelden hiervan zijn kosten voor aanbestedingen, het gebruik van werkplekken en werving van capaciteit. Voor extra inspanningen voor informatieveiligheid en privacy, is de begroting van interne projecten eenmalig verhoogd, conform het aan het Algemeen bestuur aangeboden jaarplan. Uitgedrukt in een percentage zijn de kosten van instandhouding stabiel ten opzichte van de projecten. Wij spannen ons samen met het Dagelijks bestuur in om de kosten van de instandhouding procentueel zo stabiel mogelijk te houden

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		Deel 2: Projecten waterschappen /begrotingsprogramma's Langs deze weg wil ons waterschap toelichten waarom vooralsnog niet meegedaan wordt aan het programma Digitale Transformatie 2023-2027. Ons waterschap richt zich eerst op de basis op orde brengen van de digitalisering (inclusief gegevenshuishouding) en digitale veiligheid. Het realiseren van de 23 afspraken van de Baseline Basis op Orde (inclusief afspraak volwassenheidsniveau BIO/AVG) is al een grote uitdaging voor het waterschap. Er worden risico gestuurd keuzes gemaakt, waarbij capaciteit en budget beperkende factoren zijn. Indien de basis op orde is en het waterschap is gegroeid in procesvolwassenheid en digitale weerbaarheid, vormt dat een goede basis om een eventuele digitale transformatie uit voort te laten komen. Dat doen wij bij voorkeur gezamenlijk met andere overheden en gebruikmakend van gezamenlijke voorzieningen en bewezen technologie. Deel 3 Projecten derden Goed om te zien dat er zoveel projecten zijn met andere overheden. Ons waterschap juicht de samenwerking in de watersector en met andere overheden toe. Het zou goed zijn om deze samenwerking verder te exploreren binnen de mogelijkheden van de gemeenschappelijke regeling, gezien het Bestuursakkoord Water en het streven om als 1 overheid met onderwerpen aan de slag te gaan zoals digitale dienstverlening, datagedreven werken, archivering, informatieveiligheid, privacy en ethiek. Deel 4: verwachte initiatieven in 2023 en 2024 Deel 4 omvat een omvangrijk aantal initiatieven. Verheugend dat een groot aantal initiatieven wordt ingebracht door de programma's die primaire bedrijfsfuncties van waterschappen ondersteunen. Dat is een positieve ontwikkeling. Gezien het grote aantal initiatieven zullen prioriteiten moeten worden gesteld. Niet alles is in 2023 en 2024 uitvoerbaar door hWh en te bekostigen door de waterschappen. Het zou goed zijn als de programma's een prioriteitstelling (risico gestuurd op basis van risicomatrix) aanbrengen en de initiatieven inplannen over de jaren 2023, 2024 en 2025. Op deze manier kan realistischer worden begroot door de waterschappen.	Wij begrijpen uw keuze om vooralsnog niet deel te nemen aan het Programma Innovatie en Transformatie. Wat ons betreft is dit een voorbeeld van hoe de samenwerking in de sector kan worden vormgegeven, met flexibiliteit in het instapmoment. hWh is in samenwerking met overige overheden beperkt door het merendeelcriterium. Concreet betekent dit dat hWh maximaal 20% van de werkzaamheden voor andere partijen dan waterschappen mag uitvoeren. Wij bewegen ons binnen deze kaders. Voor wat betreft de plannen voor nieuwe projecten herkent hWh zich in uw zorg over de uitvoerbaarheid. Er moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan. Wij herkennen het belang van prioriteren in ambities en de rol die hierin ligt voor de OGT. In de uitwerking van de doorontwikkeling van de samenwerkingsopgave in 2023 is dit één van de thema's.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
3	Brabantse Delta	Het afgelopen jaar hebben we binnen hWh de voorbereidingen gezien t.b.v. de professionaliseringsslag in de programmasturing, waarbij de producten en dienstenportfolio van hWh wordt aangescherpt. Enerzijds door verplichte samenwerking in collectieve programma's, anderzijds door samenwerking in de projectenfabriek voor het primaire proces. De gezamenlijke aanpak van diverse initiatieven heeft voor WBD een belangrijke meerwaarde. Ook de specifieke aandacht voor beheer en diensten en wat dit betekent voor de doorontwikkeling van hWh wordt onderzocht en aangepakt. WBD vindt dit positieve ontwikkelingen en kijkt uit naar de resultaten en de verdere uitwerking hiervan in 2023. De stijging van de instandhoudingskosten in de geactualiseerde begroting 2023 is het gevolg van een herijking van de uitgangspunten en heeft geleid tot aanpassing van de uurtarieven. WBD begrijpt dat gezien de huidige economische ontwikkelingen het noodzakelijk was om te komen tot een realistische raming. In de primaire begroting 2023 waren de instandhoudingskosten reeds gestegen. Dit om de groei in projecten op een kwalitatief goede manier te kunnen ondersteunen en de werkdruk te verlagen. Het aandeel instandhoudingskosten t.o.v. de projectkosten is 19% en ligt daarmee in lijn met voorgaande jaren. Een acceptabele verhouding tussen de begroting van instandhouding en projecten blijft voor de komende jaren een belangrijk aandachtspunt. De ambities kunnen ook tot spanningen leiden. Zoals bijvoorbeeld op het vlak van beschikbare capaciteit. Het gebrek aan capaciteit/kennis wordt in de risicoparagraaf nog steeds gezien als permanent groot risico. Hoewel het risico wordt onderkend en hierop ook door u wordt geanticipeerd, door bijvoorbeeld een sector brede strategische personeelsplanning te verkennen en het uitvoeren van een arbeidsmarktanalyse, blijft dit een kritieke factor in de realisatie van de ambities. Daarnaast worden ambities geremd door beschikbare middelen. Om realisatie van de projecten mogelijk te maken, dienen de waterschappen gelden vrij te maken/beschikbaar te stellen. Hierin zullen weloverwogen keuzes gemaakt moeten worden. hWh geeft aan dat wordt gezocht naar het juiste evenwicht tussen versnellen en prioriteren. Hier ligt een belangrijke opgave voor de OGT in samenspraak met hWh. WBD zal op haar beurt steeds een kritische afweging maken in welke facultatieve projecten het wel en niet kan deelnemen.	Wij danken u voor het uitgesproken vertrouwen en de meerwaarde die u ervaart in de samenwerking met de waterschappen via hWh. Wij herkennen het belang van prioriteren in ambities en de rol die hierin ligt voor de OGT. In de uitwerking van de doorontwikkeling van de samenwerkingsopgave in 2023 is dit één van de thema's. hWh stuurt, zoals ook aangegeven in de begrotingen, op een stabiele verhouding tussen instandhouding enerzijds en de projecten anderzijds. Dit zal ook voor de komende jaren het uitgangspunt blijven.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		In samenhang met de gestelde doelen in de Kadernota en de daaruit voortkomende programmering. Wij kunnen instemmen met de geactualiseerde begroting 2023 en de ontwerpbegroting 2024. Naast enkele aandachtspunten, ervaren wij een grote meerwaarde in de samenwerking met hWh. We zijn ervan overtuigd dat met de uitwerking van strategienota, en daaraan gekoppeld het koersplan 3.1, hWh beter kan inspelen op de veranderingen en verder kan doorgroeien in haar professionaliteit.	
4	De Dommel	1) De begrotingen zien er keurig verzorgd uit en zijn prettig leesbaar. 2) De actuele begroting 2023 laten een sterke verhoging zien ten opzichte van de ontwerpbegroting en is sterker dan op grond van deel 4 kon worden verwacht. Dit is iets wat de afgelopen jaren vaker voorkomt. De groei van projecten laat het vertrouwen zien in Het Waterschapshuis, maar heeft ook een keerzijde. De voorzienbaarheid van de kosten door het jaar heen moet sterk verbeterd worden zodat niet pas de kosten inzichtelijk zijn als de begroting van Het Waterschapshuis er is want dan is het te laat om deze kosten nog op te nemen in de begroting van de Dommel zelf voor het desbetreffende jaar. Er komen in 2024 2 fte's speciaal voor kwaliteitsborging. Wij willen dat deze 2 fte zich gaan inzetten voor een sterke verbetering van deze voorzienbaarheid. Concreet willen wij in september een reëel inzicht hebben in de kosten voor het jaar erop (in dit geval 2024) zodat deze kosten meegenomen kunnen worden in de begrotingscyclus van de Dommel, zie dit als een Midterm review voor 2024. Daarnaast willen wij inzicht in de financiële gevolgen (in relatie tot de actuele en ontwerpbegroting) bij elke DVO die voor ligt. Een andere suggestie die wij willen meegeven is om de voorbereiding van de besluitvorming te uniformeren (vaak komen stukken nu via verschillende kanalen bij de OGT op de agenda).	Wij danken u voor de complimenten. De huidige begrotingssystematiek, waarin alleen projecten en programma's begroot mogen worden op basis van geformaliseerde dienstverleningsovereenkomsten, is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling hWh. Inherent aan deze systematiek is de volatiliteit in de begrotingen. In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden. De in 2024 extra ingezette 2 fte focussen zich op het inrichten en ontwikkelen van een excellente hWh-organisatie ten behoeve van het uitvoeren van programma's en projecten en het uitvoeren van beheer en diensten. De exacte invulling wordt gebaseerd op de uitwerking van de doorontwikkeling van de samenwerkingsopgave in 2023. hWh ondersteunt de Uitvoerend Overleggen, i-Platform en OGT. Dit betreft organisatorische, secretariële en inhoudelijke ondersteuning. hWh streeft naar zoveel mogelijk eenheid in voorstellen, business cases, DVO's en besluitvorming. Bij de herinrichting van hWh naar aanleiding van de uitkomsten van de Ontwikkeling Samenwerkingsopgave en Strategienota, kan in overleg met genoemde gremia de ondersteuningsbehoefte en eventuele kwaliteitsverbetering daarin worden meegenomen.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		3) De bevoegdheid tot het indienen van de zienswijze ligt formeel bij het Algemeen Bestuur van ons waterschap. Op dit moment is dit tijd technisch niet mogelijk. Wij willen hier aandacht voor vragen en stellen voor om het begrotingsproces van hWh aan te passen zodat het AB van elk waterschap wel in de gelegenheid is te besluiten over de begrotingen van Het Waterschapshuis. 4) Wij zijn akkoord met de verhoging van de kosten voor instandhouding voor de geactualiseerde begroting hWh 2023. 5) Wij zijn akkoord met de kosten voor instandhouding ontwerp begroting 2024.	De periode voor de zienswijze is deze begroting 12 weken en voldoet daarmee aan de gestelde vereisten in de wet gemeenschappelijke regelingen. Wij vertrouwen er op dat deze verruimde termijn voldoende ruimte biedt om de zienswijze in uw vergaderplanning in te passen. We vinden het vervelend dat dit voor uw waterschap niet zo blijkt te zijn. Echter wijst de praktijk uit dat het moeilijk, zo niet onmogelijk, blijkt de planning zodanig in te richten dat deze passend is voor de vergaderplanning van ieder waterschap afzonderlijk.
5	De Stichtse Rijnlanden	Wij zijn akkoord met de geactualiseerde begroting 2023 en de ontwerp begroting 2024. Wij willen daarbij nog wel onderstaande aandachtspunten meegeven. Algemeen Wij constateren dat de begroting van hWh behoorlijk stijgt en dat de verschillen tussen Ontwerp begroting en geactualiseerde begroting groot zijn. Dit maakt het voor ons waterschap moeilijk om in onze eigen begroting de juiste bijdrage te begroten. Als gevolg daarvan ontstaan verschillen tussen de begrote en gerealiseerde bijdrage aan hWh in de jaarrekening van ons waterschap, die verklaard moeten worden. Het zou ons helpen wanneer ook voor de verwachte verlengingen en nieuwe projecten een inschatting wordt gegeven welke middelen ons waterschap daarvoor dient te reserveren. Wij ondersteunen de doelstelling van hWh om de waterschappen te helpen om digitale oplossingen gezamenlijk te ontwikkelen en in te springen op digitale transformatie. Aangegeven wordt dat voor 2023 en 2024 wederom veel plannen voor nieuwe projecten klaarliggen naast de verlengingen van lopende dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Wij vragen aandacht voor verbeteringen van de governance op hWh. Dit kan onder andere aan de hand van de in het opdrachtgeversoverleg gegeven opdracht aan hWh om een nota strategieontwikkeling op te stellen. Dit zal bijdragen aan een betere governance op hWh. Deze strategieontwikkeling is ook van belang om te komen tot een beter evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen en dat kwaliteit van de dienstverlening en projecten voorop blijft staan.	In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden. Dit zou tevens moeten leiden tot betere mogelijkheden voor waterschappen om te kunnen prioriteren. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		Geactualiseerde begroting 2023 Wij ondersteunen de actualisatie van de begroting 2023 met de meest actuele ramingen van het Centraal Plan Bureau en het CAO-onderhandelingsresultaat van december 2022. Het verwerken van de actualisaties in lopende dienstverleningsovereenkomsten en de eenmalige verhoging van € 150.000 voor extra inspanningen op het gebied van informatieveiligheid en privacy (IV&P) conform jaarplan zorgen voor een zo realistisch mogelijke geactualiseerde begroting 2023. Ontwerpbegroting 2024 Wij ondersteunen de ontwerpbegroting 2024 waarbij we wel aandacht vragen voor het tijdig verlengen van DVO's om op die manier de onzekerheden in de begroting te verminderen en de waterschappen in staat te stellen de bijdrage aan hWh beter in de eigen begroting te verwerken. HDSR staat positief ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2023 en de ontwerpbegroting 2024 en ondersteunt het Waterschapshuis in het streven naar een realistische begroting. Hierdoor is het voor ons waterschap ook eenvoudiger om de omvang van de bijdrage aan HWH in onze eigen begroting te verwerken.	
6	Delfland	Delfland ondersteunt de ingezette doorontwikkeling van hWh waarbij naast kostenontwikkeling ook meer aandacht uitgaat naar de waardecreatie door hWh. Delfland spreekt net als vorig jaar haar vertrouwen in de gekozen aanpak uit en ondersteunt de hoofdlijnen van de hWh-kaderbrief 2024 en de begrotingen omdat wij van mening zijn dat de sector baat heeft bij een efficiënt en effectief hWh. De kostenstijging in de geactualiseerde begroting wordt voor een groot deel verklaard doordat de Dienstverleningsovereenkomsten voor twee programma's niet op tijd ondertekend waren. Delfland ziet graag dat hWh zich inspant dat DVO's tijdig worden ondertekend en daarmee de aanpassingen in de geactualiseerde begroting beperkter blijven dan dit keer het geval was.	Wij zijn u erkentelijk voor het uitgesproken vertrouwen in hWh. In de afgelopen jaren hebben wij het proces van ondertekenen van DVO's gedigitaliseerd om zo de doorlooptijd te verkorten. Het verder versnellen van het proces ligt niet altijd binnen de invloedssfeer van hWh, omdat de waterschappen in sommige gevallen nog draagvlak in de eigen organisatie moeten ophalen. Uiteraard blijven wij ons inspannen om de doorlooptijd zo kort als mogelijk te houden.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		Delfland begrijpt goed dat ook hWh geconfronteerd wordt met kostenstijgingen als gevolg van de hoge inflatie. Delfland vraagt wel specifieke aandacht voor de beheersing van de unitkosten. Wij beseffen dat de begroting voor 2024 onderhevig aan grote onzekerheden en later waarschijnlijk zal moeten worden gewijzigd niet alleen vanwege additionele projecten. We hechten er in ieder geval aan de kosten van instandhouding als percentage van de totale begroting niet stijgen wanneer rekening wordt gehouden met projecten die waarschijnlijk nog zullen worden verlengd en dat uitvoering van projecten alleen start als hWh en de waterschappen de juiste mensen kunnen leveren om deze succesvol uit te voeren. Delfland is derhalve akkoord met de geactualiseerde begroting voor 2023 en de primaire begroting voor 2024 en wenst de hWh organisatie succes met de uitvoering van de diverse programma's in nauwe samenwerking met de waterschappen.	Wij onderschrijven uw wens om de kosten van de instandhouding procentueel ten opzichte van de totale begroting stabiel te houden. Wij spannen ons samen met het Dagelijks bestuur in om hier zo goed op te sturen.
7	Drents Overijsselse Delta	Allereerst willen wij opmerken dat ons algemeen bestuur de waardering uitspreekt voor de begroting 2023 en bijbehorende toelichting en de activiteiten van hWh. Het algemeen bestuur stemt in met de begroting, maar wil met deze zienswijze graag aandacht vragen voor de volgende punten: • Stel de formele begroting van Het Waterschapshuis op conform de systematiek dit voorschrijft, maar maak daarnaast een realistische begroting (dat wat de waterschappen daadwerkelijk in hun eigen begroting op zouden moeten nemen) met de uitgangspunten zoals hieronder: - o Inclusief de te verwachten nog af te sluiten DVO's (waarvan al de verwachting is dat deze worden getekend); - o Maak bij boekje 4 een inschatting hoeveel procent daadwerkelijk gaat worden gerealiseerd op basis van een trendverwachting op basis van voorgaande jaren (voor de primaire begroting van 2024 zou dat dan op basis van de trendverwachting 2022 zijn); - o Vrijwel elk jaar wordt een deel van boekje 4 niet gerealiseerd (ca. 10-15%). Geadviseerd wordt hier ook rekening mee te houden in de begroting.	Wij zijn u erkentelijk voor de uitgesproken waardering. In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden. Wij zullen uw aandachtspunten in overweging nemen in de uitwerking. De verstrekte informatie in deel 4 van de begroting is bedoeld als indicatie voor de waterschappen van mogelijke begrotingswijzigingen, zodat zij hiermee rekening kunnen houden in hun eigen begroting.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
8	Fryslân	Afgelopen jaar merken we een toename aan initiatieven vanuit de waterschappen bij hWh. Tevens zien we een toename aan bereidheid bij waterschappen onderling tot samenwerken. Dit is concreet zichtbaar bij het kenniscentrum. Wij onderschrijven deze ontwikkeling en de groeiende collectieve behoefte aan samenwerking. Deze toename in collectieve activiteiten, die deel structureel zijn, zorgt ook voor een andere rol van hWh. hWh heeft het initiatief genomen in het opstellen van een nieuwe strategienota. Deze ontwikkeling onderschrijven wij en vragen u dit af te ronden. Hierbij verwachten we dat hWh een betere meerjarenprognoses kan geven passend bij de doelen van ons als waterschappen. Wederom meldt u in de voorliggende ontwerpbegroting 2023 een daling van de totale begrotingsomvang met € 5.174.000. Daarnaast worden er lopende programma's en nieuwe initiatieven (boekje 4) genoemd ter waarde van € 8.493.000. Totaal maakt dit een verwachte begroting van € 36.132.000 wat een feitelijke stijging betreft van € 3.319.000 ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2023. De wijze waarop u de begroting presenteert (zonder de programma's en bijlage 4) vinden wij niet juist. Door het ontbreken van deze posten in de cijfermatige opstellingen in de voorliggende begroting, vinden wij dat ons algemeen bestuur onvoldoende geïnformeerd wordt om een relevante zienswijze in te kunnen dienen. Om dit tegen te gaan stellen wij het volgende voor: - Het vertalen van het nieuwe koersplan naar een meerjarenbegroting en dit op te nemen in de begroting. - In de begroting een prognose op te nemen inclusief de verwachte verlengingen en initiatieven conform boekje 4, zodat er een meer reëel beeld ontstaat. - Het dusdanig instellen van dienstverleningsovereenkomsten van langdurige programma's en projecten zodat deze een stabielere plek krijgen in de begroting.	De huidige begrotingssystematiek, waarin alleen projecten en programma's begroot mogen worden op basis van dienstverleningsovereenkomsten, is verankerd in de Gemeenschappelijke regeling hWh. Inherent aan deze systematiek is de volatiliteit in de begrotingen. In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden. Wij zullen uw aandachtspunten in overweging nemen in de uitwerking. De verstrekte informatie in deel 4 van de begroting is bedoeld als indicatie voor de waterschappen van mogelijke begrotingswijzigingen, zodat zij hiermee rekening kunnen houden in hun eigen begroting.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
9	Hollands Noorderkwartier	Geactualiseerde begroting 2023 HHNK heeft bij de oorspronkelijke begroting 2023 geadviseerd de toen nog niet ondertekende DVO's mee te nemen in de actualisatiebegroting. Dit is bij deze geactualiseerde begroting uitgevoerd. Daarom kunnen wij ons vinden in de verhoging van de begrote kosten. Begroting 2024 In programma 13 wordt een grote kostenpost verwacht uit het project Beeldmateriaal. Dit relatief hoge bedrag van ruim € 3,5 miljoen geeft een vertekend beeld. Graag zien we een aanpassing van deze te verwachte kosten omdat de kosten hiervan niet alleen verdeeld worden over de waterschappen, maar ook over andere overheden die aan dit project mee zullen doen. Afgezien van deze aanpassing kan HHNK zich vinden in de ontwerp-begroting 2024 van Het Waterschapshuis.	Wij zijn u hiervoor erkentelijk. Zowel waterschappen als derden nemen deel in het project Beeldmateriaal. Dit maakt integraal onderdeel uit van de begroting van hWh en is om deze reden ook integraal in deel 4 van de begroting vermeld als te verwachten begrotingswijziging.
10	Hollandse Delta	Vooruitlopend op de besluitvormende vergadering van waterschap Hollandse Delta van 24 mei a.s., heeft het college van D&H aangegeven om geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting 2023 en ontwerp begroting 2024 van het Waterschapshuis. Zodra het definitieve besluit door de VV is genomen stellen wij u hiervan op de hoogte.	Wij zien het definitieve besluit met belangstelling tegemoet.
11	Hunze en Aa's	Ondanks bedenkingen en oproep tot terughoudendheid in onze eerdere zienswijzen zien we wederom een aanzienlijke toename van de kosten voor de uitvoering van de taken door het Waterschapshuis. Hieronder gaan wij daar op in. Projecten en omvang Wij zetten vraagtekens bij de voorliggende lijst van projecten in de actualisatie begroting 2023. Het is een indrukwekkende lijst met een totale begroting van circa € 32,9 miljoen. Onze zorg gaat uit naar omvang, uitvoerbaarheid en prioriteitstelling. In casu is onduidelijk wat het meest urgent is en daaraan gerelateerd wat het passende tempo moet zijn. Alles lijkt urgent. De krapte op de arbeidsmarkt en de noodzakelijk te bieden ondersteuning vanuit de waterschappen, die met dezelfde arbeidsmarkt te maken hebben, zal onzes inziens een wissel trekken op de uitvoerbaarheid. Ook lopen er momenteel een veelvoud aan wettelijke trajecten waaronder de Omgevingswet, BIO en Wet Open Overheid die maken dat de portefeuille meer dan gevuld is. Althans zeker bij ons waterschap. Realistische keuze van projecten die urgent, praktisch uitvoerbaar en die aansluiten bij de praktijk zullen onzes inziens leiden tot meer begrip, draagvlak, mogelijkheid tot uitvoering en beperking van budget. Wij vragen hiervoor nadrukkelijk aandacht hetgeen wordt vertaald naar een beperking van de opgevoerde projectportefeuille.	De geactualiseerde begroting 2023 is een voortzetting van de bereikte werkomvang eind 2022 en is uitvoerbaar door hWh. Voor wat betreft de plannen voor nieuwe projecten in 2023 herkent hWh zich in uw zorg over de uitvoerbaarheid. In 2023 moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan. Wij ondersteunen uw oproep tot prioriteren in nieuwe initiatieven. In de uitwerking van de doorontwikkeling van de samenwerkingsopgaven in 2023 is dit één van de thema's. Hierin ligt een belangrijke rol bij de waterschappen zelf via de OGT. Wij vertrouwen er op dat dit voldoende tegemoet komt aan uw wens voor een verbeterplan in de prioriteitsstelling.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		Dienstverlening en transparantie Naast het vorenstaande vragen wij u de algemene dienstverlening op een zodanige wijze in te richten dat ook transparant is wat onder bepaalde onderdelen wordt verstaan en waarbij ook stijgingen qua budget worden verklaard. Bijvoorbeeld: op pagina 26 van de actualisatie begroting 2023 geeft u aan dat de uren van functioneel beheer werden begroot binnen de kostenplaats organisatie ondersteuning en dat deze vanaf 2023 worden begroot binnen kantoorautomatisering (onderdeel van facilitair). Wat hierbij opvalt is dat de kostenplaats organisatie ondersteuning met € 110.211 is gedaald maar dat facilitair met € 393.483 is gestegen. Ontwerpbegroting 2024 De ontwerpbegroting 2024 (als onderdeel van de meerjarenraming) is lager geraamd dan de actualisatie begroting 2023. Deze ontwerpbegroting 2024 is onzes inziens meer in lijn met de praktijk. Desalniettemin maken we ons ook daarbij zorgen of ook deze begroting realistisch is aangezien er veel projecten op de planning staan. Wij vragen u nogmaals kritisch te vergelijken en te prioriteren. Samenvattend Onze opvatting is dat er thans onvoldoende prioriteiten worden gesteld en dat er nieuwe initiatieven worden geïnitieerd terwijl lopende projecten nog niet zijn afgerond. We roepen op tot een prioriteitstelling die uit gaat monden in een realistische planning, gebaseerd op urgentie, die in lijn is met de ontwikkelingen bij de diverse waterschappen. Conclusie Indien bij het aanbieden van de begroting aan het AB van HWH geen duidelijk plan ligt voor verbetering in de prioriteitsstelling keuren wij de actualisatie begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 niet goed.	De uren van functioneel beheer betreft uitsluitend een verschuiving binnen de begroting. De stijging binnen de instandhouding is toe te schrijven aan een wijziging van het begrote uurtarief enerzijds en de toevoeging van extra budget van € 150.000 om de veilige werkomgeving zo snel mogelijk naar volwassenheidsniveau 4 te brengen. Hiervoor verwijzen wij u naar pagina 10 van de geactualiseerde begroting 2023.
12	Limburg	Op 21 december 2022 is de geactualiseerde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 van Het waterschapshuis aangeboden aan de waterschappen ten behoeve van de zienswijzeprocedure. Het algemeen bestuur van Waterschap Limburg heeft deze begroting behandeld in de vergadering van 8 maart 2023 en geconcludeerd dat de wijzigingen in de bedragen logisch te verklaren zijn, onder andere op basis van het koersplan, en geen aanleiding geven tot het stellen van vragen. Daarom wordt ingestemd met de zowel de geactualiseerde begroting 2023 als de ontwerpbegroting 2024.	Wij zijn u hiervoor erkentelijk.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
13	Noorderzijlvest	Waterschap Noorderzijlvest is het eens met de voorstellen. De voorgestelde begroting is een goede uitwerking van de koers die met hWh is ingezet. We kunnen instemmen met de projecten en programma's die u in 2024 toe wilt voegen aan de begroting. De ontwikkelingen en te behalen resultaten in de begroting hWh sluiten aan bij de doelen en prioriteiten uit de plannen van waterschap Noorderzijlvest.	Wij zijn u hiervoor erkentelijk.
14	Rijn en IJssel	Het algemeen bestuur van waterschap Rijn en IJssel heeft in de vergadering van 14 maart de gewijzigde begroting 2023 en ontwerp-begroting 2024 behandeld. Daarbij is het volgende besloten: 1. Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis te berichten dat we instemmen met de gewijzigde begroting 2023. 2. Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis te berichten dat we instemmen met de ontwerp-begroting 2024.	Wij zijn u hiervoor erkentelijk.
15	Rijnland	Hierbij verzoeken wij u een langere termijn voor de zienswijzeprocedure aangaande de geactualiseerde begroting 2023 en ontwerp begroting 2024 in acht te nemen. De reden daarvoor is dat Rijnland zijn zienswijze niet op tijd deze voor de vergadering van het algemeen bestuur hWh op 20 april 2023 aan het eigen bestuur kan voorleggen. Daarbij komt dat zo kort na de verkiezingen het nieuwe bestuur enige tijd nodig heeft zich dit soort procedures eigen te maken. De nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen biedt overigens alle ruimte een langere termijn voor de zienswijzeprocedure in acht te nemen. Daarom stellen wij voor beide begrotingsdocumenten op de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur na 20 april 2023 te agenderen.	Wij begrijpen dat de verkiezingen extra druk leggen op de planning. De periode voor de zienswijze is deze begroting 12 weken en voldoet daarmee aan de gestelde vereisten in de wet gemeenschappelijke regelingen. Wij vertrouwen er op dat deze verruimde termijn voldoende ruimte biedt om de zienswijze in uw vergaderplanning in te passen. We vinden het vervelend dat dit voor uw waterschap niet zo blijkt te zijn. Echter wijst de praktijk uit dat het moeilijk, zo niet onmogelijk, blijkt de planning zodanig in te richten dat deze passend is voor de vergaderplanning van ieder waterschap afzonderlijk.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
16	Rivierenland	Onze aandachtspunten en constatering met betrekking tot beide begrotingen zijn als volgt: 1) Gezien de landelijk ingrijpende ontwikkelingen rond de digitaliseringsopgave is de positie van het Waterschapshuis belangrijker geworden, en zien we de coördinerende rol opgepakt worden. Echter ook deze keer plaatsen we een aantal kritische kanttekeningen: 2) We snappen dat de huidige tijd veel van ons vergt qua digitalisering, maar bij de grote hoeveelheid projecten die nu op de rol staan vragen we ons af wat de haalbaarheid van realisatie is in de gestelde tijd. Zeker met het oog op de krapper wordende arbeidsmarkt. We stellen nogmaals voor om portfoliomanagement te introduceren. Zodat een integrale afweging kan worden gemaakt en de enorme hoeveelheid van projecten in volgorde van prioriteit en dus in tijd kan worden geplaatst. Ook het kostenpatroon kan dan meer in de tijd worden uitgezet. 3) Een ander punt is dat het AB van HWH zou moeten gaan over de finale afweging van zowel de instandhoudingsbegroting als de projectenbegroting. Integrale verantwoordelijkheid nemen is nu niet mogelijk. 4) Graag willen we wederom wijzen op de noodzaak van duurzaamheid in de bedrijfsvoering. Graag zien wij dan ook een doorkijk van de duurzaamheidsplannen in de komende begroting. Bij inachtneming van de bovengenoemde aandachtspunten kunnen wij instemmen met de geactualiseerde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 HWH.	In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, maar ook aan de manier waarop het begrotingsproces vereenvoudigd en meer stabiel kan worden met versterking van rolduidelijkheid in de governance. Dit zou tevens moeten leiden tot betere mogelijkheden voor waterschappen om te kunnen prioriteren. De uitwerking zal in 2023 plaatsvinden.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
17	Scheldestromen	De ontwerpbegroting 2024 laat voor de programma's 1 en 2, de zogenaamde instandhouding, procentueel wel een erg hoge stijging van ruim 20% zien ten opzichte van de primaire begroting 2023. Deze stijging voor instandhouding ligt daarmee behoorlijk boven het inflatiecijfer, terwijl wij u in onze zienswijze van voorgaande jaren hebben verzocht te streven om dit voor de volgende jaren op een gelijk niveau te houden omdat dit substantieel zo blijkt te zijn. U geeft aan deze groei in 2024 zal stabiliseren. Dit blijkt uit het vergelijk van uw geactualiseerde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024. Wij verzoeken u hiernaar te acteren. Verder blijkt ons uit deel 4 van de begroting dat er tal van nieuwe initiatieven in het verschiet liggen. Om de kosten en om de druk op waterschapsmedewerkers beheersbaar te houden, vragen wij alleen initiatieven uit te voeren waarvan overduidelijk is dat deze prioriteit hebben en noodzakelijk zijn om gezamenlijk op te pakken. Bovenstaande zienswijze is pro forma aangezien de eerste mogelijkheid om de geactualiseerde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 te behandelen in onze algemene vergadering is op 28 maart 2023. Dit is na de door u gestelde uiterlijke datum van 17 maart 2023 om de zienswijze aan te leveren. Na behandeling van dit onderwerp in onze algemene vergadering van 28 maart ontvangt u de definitieve zienswijze.	De stijging in 2024 binnen instandhouding is toe te schrijven aan, conform het voorgestelde in de kaderbrief 2024, het programma Kennis en verbinden. Daarin wordt 2 fte begroot voor het inrichten en ontwikkelen van een excellente hWh-organisatie, waaronder kwaliteitsborging, ten behoeve van het uitvoeren van programma's en project en het uitvoeren van beheer en diensten. Wij spannen ons samen met het Dagelijks bestuur in om de kosten van de instandhouding procentueel zo stabiel mogelijk te houden ten opzichte van de totale begroting. Voor wat betreft de plannen voor nieuwe projecten herkent hWh zich in uw zorg over de uitvoerbaarheid. Er moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan.
18	Schieland en de Krimpenerwaard		

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
19	Vallei en Veluwe	Het college maakt hierbij gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de primaire begroting 2024. Voor de geactualiseerde begroting 2023 achten wij het indienen van een zienswijze niet noodzakelijk. De zienwijze op de primaire begroting 2024 omvat een viertal punten. 1. Waterschap Vallei en Veluwe spreekt haar waardering uit over het hebben van een sterke partner in de aanpak van de groeiende en steeds complexer wordende opgaven rond informatievoorziening en beveiliging. Waterschap Vallei en Veluwe herkent dat de opgaven vragen om een gezamenlijke aanpak. Problemen rond het verkrijgen van personele capaciteit binnen de waterschappen en de toename van de complexiteit van de opgaven maken intensieve samenwerking binnen de sector noodzakelijk. Het gezamenlijk optrekken via hWh heeft hierbij voor Waterschap Vallei en Veluwe de voorkeur. Wij zien de groei in professionaliteit van hWh en waarderen de kennis en inzet van de medewerkers van hWh hierin. 2. Waterschap Vallei en Veluwe onderschrijft dat de financiële verplichting richting hWh groeit. De hWh begroting lijkt de afgelopen jaren voornamelijk toe te nemen. Waterschap Vallei en Veluwe onderkent echter dat, door het steeds meer bij hWh beleggen van opgaven, ook de financiële verplichting richting hWh groeit. De opgaven moeten zonder samenwerking met hWh door ons eigen waterschap vormgegeven en in de eigen begroting opgenomen worden. Wij zien de stijgingen daarom meer als verschuiving van kosten dan als kostenstijging van hWh alleen. Daarom stemmen wij in met de financiële vertaling zoals gemaakt in de voorliggende primaire begroting 0224 van hWh.	Wij danken u voor de uitgesproken waardering. Voor wat betreft de plannen voor nieuwe projecten herkent hWh zich in uw zorg over de uitvoerbaarheid. Er moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan. Wij ondersteunen uw oproep tot prioriteren in nieuwe initiatieven. In de uitwerking van de doorontwikkeling van de samenwerkingsopgaven in 2023 is dit één van de thema's. Hierin ligt een belangrijke rol bij de waterschappen zelf via de OGT. Door middel van een uitvoeringstoets wordt elke nieuwe opdracht (dienstverleningsovereenkomst) getoetst op uitvoerbaarheid door hWh, waarna het Dagelijks bestuur van hWh de opdracht al dan niet aanvaardt.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
		3. Waterschap Vallei en Veluwe spreekt de zorg uit ten aanzien van lange termijn opgaven en vraagt hWh te helpen focussen op de collectieve lange termijn opgaven. Waterschap Vallei en Veluwe ziet bij hWh en de waterschappen een risico rond het verkrijgen van voldoende en goed gekwalificeerd personeel. Daarnaast zien wij een stevige toename van de opgaven waar de waterschappen en hWh voor gesteld staan. Deze ontwikkelingen baren zorgen voor de realisatiegraad van hWh en de implementatiegraad bij de waterschappen. Wij vragen hWh expliciet om de realisatiegraad strak te bewaken en bij problemen samen met het i-platform en de OGT te kijken naar de prioriteitenstelling. Waterschap Vallei en Veluwe roept daarbij op om bij prioritering de focus te leggen op het realiseren van de collectieve en lagere termijn opgaven. Voor Vallei en Veluwe ligt op deze vlakken de grootste toegevoegde waarde van samenwerking met hWh. 4. Waterschap Vallei en Veluwe roept op om in 2024 terughoudend te zijn met nieuwe ambities bovenop de in de 4 begrotingsdelen voorziene opgaven. Om de komende jaren de werklast te beperken en de realisatie graad te borgen, roept het waterschap Vallei en Veluwe op om de ambities van de programma's en van hWh zelf niet verder te verhogen. Bij het ontstaan van nieuwe ontwikkelingen/wensen vraagt het waterschap aan hWh om samen met het i-platform en de OGT te prioriteren. Met de invulling van de bovenstaande zienswijzen heeft Waterschap Vallei en Veluwe vertrouwen in een sterk Waterschapshuis dat, op het vlak van gezamenlijke ontwikkeling van de informatievoorziening en beveiliging, voor de sector een sterke betrouwbare partner blijft.	
20	Vechtstromen	Het dagelijks bestuur heeft het volgende besloten: Geen voorlopige zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2024 en Geactualiseerde begroting 2023 Gr Het Waterschapshuis, onder voorbehoud van besluitvorming door het AB van Vechtstromen op 10 mei.	Wij zien de besluitvorming met belangstelling tegemoet.

Nr	Waterschap	Reactie	Antwoord
21	Zuiderzeeland	Waterschap Zuiderzeeland onderschrijft het nut van het verder professionaliseren van het Waterschapshuis, zoals in beide begrotingen tot uiting komt. Wij onderkennen dat extra middelen nodig zijn om te komen tot een betere borging en voorspelbare kwaliteit. Zowel voor informatieveiligheid in 2023 als het borgen van specialistische kennis in 2024. We constateren tegelijk dat deze specialistische kennis een kernthema is in het hWh strategietraject. Wij zijn van mening dat deze middelen in zekere zin een voorschot nemen op de besluitvorming van deze strategie. Ons waterschap wenst bij de vaststelling van de hWh-strategie duidelijk inzicht in de integrale meerjarige financiële consequenties. Deze consequenties zouden via een actualisatieronde meerjarig verwerkt moeten worden. Voor ons waterschap is essentieel dat hierbij allereerst het principe van 'oud-voor-nieuw' wordt toegepast. Waterschap Zuiderzeeland is van mening dat nieuwe initiatieven moeten leiden tot het versterken van hWh als collectieve kennis- en innovatiepartner voor de waterschappen. De informatiestrategie van ons waterschap gaat uit van het breed samenwerken met Het Waterschapshuis. Met als doel om digitale innovatie voor de waterschappen toe te passen bij opgaven als duurzaamheid, klimaatbestendigheid, energietransitie en goed overheidsbestuur. Met die bedoeling kiezen wij bewust om wel of niet of in een later stadium deel te nemen aan een hWh-initiatief. Wij pleiten voor het collectief omarmen van de inzet van digitale technologie bij dergelijke thema's. Om gezamenlijk in het (voor ieder) passende tempo verder te komen, benadrukken wij het belang van flexibele instapmomenten voor die collectieve thema's. Het gezamenlijk oppakken van de genoemde digitale thema's wordt steeds belangrijker. Dat is ook zichtbaar in het aantal nieuwe initiatieven binnen hWh. Tegelijk heeft ook hWh zijn grenzen om samen met de waterschappen effectief al deze nieuwe initiatieven uit te voeren. Waterschap Zuiderzeeland ziet de strategienota als belangrijk instrument voor het aanbrengen van focus en prioriteit. Wij benadrukken het belang van het zorgvuldig afronden, toepasbaar maken en invoeren van dit instrument. Het moet leiden tot focus op gezamenlijke meerwaarde en beheersbare groei van hWh. Wij continueren daarom graag de strategische dialoog hierover in het lopende strategietraject.	In de ontwikkeling van de samenwerkingsopgave wordt aandacht gegeven aan de manier van samenwerken, waaronder de inzet van specialistische kennis, het onderscheid tussen collectieve programma's en facultatieve programma's en flexibiliteit in het moment van aanhaken van waterschappen. De uitwerking hiervan zal plaatsvinden in 2023. Voor wat betreft de plannen voor nieuwe projecten herkent hWh zich in uw zorg over de uitvoerbaarheid. Er moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen groei en prioriteren; begrensd door wat hWh (beschikbare mensen) en de waterschappen (maatschappelijke en economische ontwikkelingen) aankunnen. Kwaliteit van de dienstverlening en projecten blijft voorop staan.